

Szerkesztőség és kiadóhivatal
 hová a lapba szánt kéziratok
 — reklamációk és —
 előfizetési pénzek küldendők
 — Maros-Vásárhely, —
 Szentgyörgy-utca 9. szám.
 — ev. ref. lelkészi lakás. —

VASÁR NAP

EGYHÁZTÁRSADALMI KÉPES CSALÁDI LAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
TÓTHFALUSI JÓZSEF,
 ev. ref. lelkész.
 TÁRS SZERKESZTŐ:
PAÁL GUSZTÁV,
 ev. ref. koll. tanár.

KIADJA:
 Az Erdélyi Ref. Fgyházkerület
 „Egyházi Ertekezlete“

Megjelenik:
 minden vasárnap egy iven.
 ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Egy évre . . . 4 kor. Negyedévre . . . 1 kor.
 Fél évre . . . 2 kor. Egy szám ára 10 fill.

Kérés

a jóakaré adakozókhoz és a maros-vásárhelyi ev
 ref. egyházközség tagjaihoz.

Egyházközségünk várbeli nagy temploma az idő és enyészet hatalmának engedve romlásnak indult. Több mint hatszázados falai megrepedtek s díszes gothikus része, amely egyuttal a középkori magyar műépítészet remeke: oly elváltozásokat kezdett mutatni, hogy azok tovább terjedése, az egész szép templom fennállását veszedelemmel fenyegeti. Pedig ez a templom, nemcsak mint ev. ref. hitünk istentiszteleti helye jön elsősorban figyelembe, hanem egyuttal, mint bizonyág-jele sok megpróbáltatásokon keresztül ment, könnyből s dicsőségből szövődött nemzeti történelmünknek is. Hiszen miközben Maros-Vásárhelyen — az 1439. esztendőől kezdődőleg — nemcsak a szorosabban vett régi Erdélyt érintő, hanem a legtöbbször az egész magyar Honra nagy horderejű harminczhárom országgyűlés lefolyt: ez a nagy templom klaszikus tanuja, erős forrása vala hősi elhatározásoknak, nemes cselekedeteknek s hogy egyebet ne említsünk, már 1571-ben, dicső fejedelmünk János Zsigmond idejében és személyes jelenlétében: a nemzeti és lelkiismereti szabadság kijelentésének; mert e falak között tartott népes országgyűlés mondta ki és cikkelyezte tör-

vénybe a vallás-szabadság felséges elvét azáltal, hogy az evangélikus református, továbbá a róm kath. és ág. ev. vallásokon kívül, törvényesnek ismerte el az unitárius hittelekezetet is.

E templom története a reformáció idejétől kezdve, valóban szorosán egy az erdélyi magyarság, ennek vezérlő családai, Maros-Vásárhely város és az ebben élő polgár-osztály élet-történetével. Itten, fejedelmek szálltak alá trónjaik magasáról a világosságot kereső néphez s történelmü nevü családok, fejedelmi, ivadékok: mint a Báthoryak, Rákóczyak, Apafiak, Telekiek, Bethlenek, Kemények, Wesselényiek, Barcsayak, Weérek, Homonnayak hatalmas buzgólkodása — török-tatár dulatásaink közben — gyakran nyujtott kezet az egyszerűbb származásu polgár embereknek: a Borsos Tamásoknak, N. Szabó Ferenczeknek, a Balog, Szilágyi, Nagy, Petri és Pap családok elődeinek, hogy egyesült munkáikkal ujból megépítsék a szétrombolt Szent Sántort — Isten dicsőségére, lelkeik üdvösségére!

Valóban történelmi emlék e templom! De nemcsak, hanem egyszersmint kegyeleti hely, melynek omlatag boltjai s ismeretlen helyén befalazott évszázados kriptájának porai között: az igazságos Mátyás király anyai nagybátyjának Szilágyi Miklósnak, II. Rákóczi Ferencz hiv tanácsosának Bethlen János kancellárnak hamvain

kivül, bizonyára ott nyugszik Erdély régi fényes családjainak sok sarjadéka s a honszerelm és vallás, a város és egyház iránt nagybuzgámu, erényekkel gazdagon megáldott neves polgárelődeink számtalan ivadéka.

Ennek a templomnak felújítása, az idők követelményei szerint megjavítása: a mi feladatunkká lőn. Nemcsak: szent kötelességünkkel! S miután az erre szükséges 16.000 koronát is bizonynyal meghaladó költségre, a maros-vásárhelyi ev. ref. egyháznak fedezete, az ezt ért közelebbi évek csapásai (több mint 100.000 koronát meghaladó értékű tüzkárok, gátromlások) továbbá nagy köznevelési áldozatai (elemi, polgári és nőpariskolát tart fenn, évi k. b. 20.000—24.000 korona költséggel) következtében nincsen: kénytelenek vagyunk a társadalmi gyűjtés e megszokott formájához fordulni, bizván és remélvén jóakaró adakozók, buzgó lelkek áldozatkészségében.

Kérünk is mindenkit, minden ágazatban és rendben: Adakozzanak Isten hajlékára, tőlük telhetően odaadóan, bőven. Isten dicsőségét, nemzetünk történelmi múltját, elődeink áldott emlékét fogják megszentelni ezzel.

A beérkező kegyes adományok a maros-vásárhelyi ev. ref. egyházközség pénztárnokának (Dr. Nemes Mór ügyvéd, lakása Maros-Vásárhely, dr. Gecse Dániel-utca) adandók át, illetőleg küldendők el s az egyházközség azokat hálásan nyugtatványozni fogja.

Kérésünket megújítva s mindazokat, akik e szent ügy érdekében fáradnak, áldoznak: a jóakaró adakozók s egyházunk tagjai szeretetteljes gondjaiba, támogatásába és Isten kegyelmébe ajánlva, maradunk:

Atyafiságos szolgatársaik:

Maros-Vásárhely, 1906. szeptember hó.

A gyűjtést előkészítő bizottság.

Kronika.

Franciaország és a pápa.

A pápa végre valahára hosszas habozás után kiadta az enciklikáját, pápai levelét, melylyel a pápai szék és Franciaország közti viszonyt körülírja. Ez a pápai levél, — amint azt előre is tudhattuk, — a leg határozottabban visszautasítja és elítéli az egyháznak

az államtól való elszakításának elvét. Aki a pápaságnak fejlődéstörténetét egészen a csalhatatlanságig ismeri, azt ez a felfogás meg sem lepheti; ez egyszerűen a pápai egyháznak szükségszerű következménye, amely egyház korlátlanul akar uralkodni elevenek és holtak felett és minden egyházi törvényt maga akar hozni. És mivel a francia kamara (országgyűlés) saját maga vitte keresztül ezt anélkül, hogy megkérdezte volna a pápát, egyebet sem tehetett a szent atya, minthogy állást foglaljon eme törekvéssel szemben.

A pápa levelét következőképen indokolja: „A katolikus egyház kulturegyesületeit lehetetlen úgy megalakítani, amint azt a francia törvény követeli. Lehetetlen olyan kulturegyesületeket alapítani, melyek a francia törvényeknek és a katolikus egyház előírásainak egyszerre eleget tehetnének; erre vonatkozó minden kísérlet csak sértené Istennek szent jogait. Mindaddig, míg a katolikus egyház meg nem kapja a törvények által biztosított ama jogát, hogy a pápa és a püspökök a saját belátásuk szerint uralkodnak a kulturegyesületek vagyona és egyházi épületei felett, szó sem lehet ilyen egyesületek alakításáról. Aki pedig ennek ellenkezőjét akarná, megsértené a pápai szék szentségét és előidézné a francia egyháznak teljes romlását.

A pápa továbbá az ellen a feltevés ellen protestál, mintha ő arra törekednék, hogy Franciaországnak mostani kormányformáját, a köztársaságot megrontsa, megbontsa. Azt a vádat is visszautasítja, mintha a szentszék más országok iránt előzékenyebb lett volna. Más országokban mások voltak a viszonyok és ezekben az országokban biztosítva voltak a katolikus egyháznak és szent széknek törvényei, melyeket szabadon gyakorolhatott. Ha valaha egy állam elszakadt az egyháztól, de meghagyta annak teljes szabadságát és vagyona feletti szabad rendelkezését, úgy az elszakadás mindenesetre jogtalanság volt, de mégis tűrhető állapot volt. A francia egyházi törvény azonban az elnyomatás törvénye; alkotói a pápaság vallásának hadat üzentek és az ország lakosai közé a felvilágosultság fákláját dobták.

Eddig tart a pápa levele, melynek közrebocsátása, amint könnyen érthető, Franciaországban nagy mozgalmat idézett elő. A klerikálisok, a pápa barátjai, örömmel fogadták a pápa levelét, míg az u. n. középárt aggodalommal néz egy hatalmas kulturharcz kitérőse elébe. Miután az elválasztás törvényének egyik szakasza azt mondja, hogy ha f. é. deczembereig valamennyi kulturegyesület nem lesz megalakítva, úgy egyházi vagyonukat és istentiszteleti épületeiket átadják a politikai községeknek a szegényeknek és árváknak felsegélyezésére, általában jótékony célokra; előrelátható, hogy a törvény eme szakaszának végrehajtásakor nagy összeütközések és zavargások lesznek. De nem szabad elfelejtenünk, hogy az elvá-

lasztási törvény mögött a francia nép többsége áll és hogy az állam minden hatalommal rendelkezik, hogy minden néven nevezendő ellenállást megtörjön. Nagyon helyesen cselekedett volna a pápa, hogyha ezt meggondolta volna és levelével nem mérgecsinált volna el az ügy is éles ellentétet. Ünnepeles kijelentése, hogy a szent szék Franciaország iránti szeretetből eddig minden jogtalanságot eltűrt, de már többé tűrni nem tud, igazán furcsán hangzik. Valóban nagyon kíváncsiak vagyunk, hogy hová fognak ezek a dolgok fejlődni. Hisszük és reméljük, hogy a szabad gondolat, a szabad lelkiismeret győzni fog a babona és lelki zsarnokság hatalma felett.

A róm. katolikusokhoz intézett néhány kérdés

Igaz-e vagy nem, hogy csak a VII. században, I. Gergely, Róma püspöke alatt helyettesítették a szentekkel a pogányok isteneit, szenteltek nekik templomokat, rendelték tiszteletükre ünnepeket s kezdték őket segítségül hívni?

Igaz-e vagy nem, hogy csak a VII. században vitetett be a keresztyének közé a purgatoriumról való fogalom, hogy ebből a fogalomból született meg a szellemek jelensége, közönségesen a kísértetek vagy a látomások; hogy ezek az ámtások szülték a temetési szertartások ama halmazát, mely napjainkban látható és a melyeknek nincs más céljuk, mint megvigasztalni vagy megszabadítani a megholtak lelkeit és hogy ez a babona a halottaknak való szentséggé változtatta az urvacsorát, mely pedig az élőknek való sakramentom?

Igaz-e vagy nem, hogy ugyanaz az I Gergely pápa vitte be először a papszentelés alkalmával szokásos felkenést és vette át először a pogány papok ornátusát?

Igaz-e vagy nem, hogy csak a VII. században adományozta Phokás, Konstantinápoly császára, III. Bonifácznak, Róma püspökének, az egyetemes püspöki címet?¹

¹ Ime a történet. Phokás generális, hogy hatalmába kerítse Mauriciusnak, Konstantinápoly császáranak koronáját, megölette őt fiát ennek a császárnak, az atya szemeláttára, kinek feje szintén a fiuk hulláihoz került. Ezen vérengzés idejében a császár elsőszülötté Persiában tartózkodott. Elfogtatván Niceában, megöletett A szülők, barátai, Mauricius szolgái, Konstantina császárné és három kis leánya szintén legyilkoltattak, daczára Phokás ígérének Ciriákus, Konstantinápoly püspökével szemben, mely szerint ezeket a szerencsétleneket meg fogja kímélni A püspök, hogy megbüntesse őt ezért a kegyetlenségért, megtagadta a zsarnoknak a templomba való belépést. Ez a fejedelem természetesen megharagudott s hogy megbosszulja magát a főpapon, a III. Bonifácznak, Róma püspökének, az egyetemes püspöki címet adományozta. Ugy, hogy Róma püspöke manapság a püspökök püspöke nem Isten rendeléséből, hanem egy orgyilkos pogány császár akarata-nál fogva.

Igaz-e vagy nem, hogy Iréne, Konstantinápoly pogány vallású császárnője összehívta 788-ban a második niceai zsinatot, kizárva belőle a legderekabb tudósokat és arra kényszerítette a zsinat tagjait, hogy a képek tisztelete mellett döntsenek a régi idők szellemének ellenére és annak a nagy ellenzésnek daczára, melyet ez a nagy istentelenség keltett.

Igaz-e vagy nem, hogy csak 880-ban kezdte meg Adrián, Róma püspöke a szentté avatást, a pogány istenítés mintájára?

Igaz-e vagy nem, hogy csak a XI. században adták ki a papoknak a rendeletet, hogy áldozzanak, accipe potestatem . . . végy hatalmat arra, hogy Istennek áldozál, misét szolgáltass mind az élőkért, mind a megholtakért?

Igaz-e vagy nem, hogy csak 1055-ben, II. Győző alatt hozott be a bűnbánat megváltása és ment háározatba, hogy az bánatpénzzé is átváltoztatható, valamint az egyház javára való adományokká, zárán doklásokká?

Igaz-e vagy nem, hogy ettől az időtől fogva ezeknek a bucsuknak a hatása még a tulvilági életre s kiterjedt, hogy megrövidítse a purgatoriumban való bűnhődés idejét?

Igaz-e vagy nem, hogy Paschasius Radbertus, corbiai szerzetes volt az, a ki egy általa 831-ben szerzett iratban behozta a vallásba az átlényegülés tanát és hogy csak a negyedik lateráni zsinat (1215-ben) szentesítette ama dogmát?

Igaz-e vagy nem, hogy Szent Péter, Szent Pál, Szent János sohasem mondta a bűnösnek: Én Péter, Pál vagy János feloldozlak téged? És ha ők nem mondták ezt soha, miért mondjátok ti, római papok, mikor nektek sincs az hatalmatokban? És nem lévén hatalmatokban, miért mondtátok azt?

Igaz-e vagy nem, hogy II. Honorius pápa volt az, a ki 1220-ban elrendelte az ostya imádását?

Igaz-e vagy nem, hogy ugyanabban az időben, melyben elrendelték az ostya imádását, Domokos, a prédikáló rend megalapítója, gyakorlatban vette a Péter remete által (1290) kitalált rózsafüzér használatát?

Igaz-e vagy nem, hogy csak 1414-ben vonta meg először a néptől a kelyhet a római egyház, holt a mi Urunk Jézus Krisztus az Úrvacsora leg-szentebb sakramentomát két szín alatt szerezte?

Ha mindez igaz (a minthogy csakugyan igaz), mindezek a tanítások és gyakorlatok az emberek által bevitt újítások a Jézus Krisztus egyházába. Minek okáért mi keresztyének protestálunk azok ellen. Mi nem akarunk azokról tudni, mert ti tudjátok, római hittudósok, hogy miként az embernek nincs hatalmában egy új vallást szerezni, azonképen tilos megtoldani, megmásítani, megrövidíteni azt, a melyet a Jézus Krisztus hozott nekünk a menyből.

Igen, szükséges, hogy a vallásnak némely szer-
tartása legyen, de csak olyan, a milyennek példáját
vagy elrendelését találjuk az Evangéliomban. És
éppen azért van, hogy össze kell gyülekeznünk ugyan-
azon a helyen, hogy hallgassuk, az Isten Igéjét és
imádkozunk egyetemben; hogy magunkba száljunk; a
mikor imádkozunk, hogy a keresztség és az úrvacsora
szent szent szertartásaiban részt vegyünk és dicséret-
et énekeljünk a mi Teremtő és Megváltó Istenünknek.

Keresztyének! őrizzük meg a legnagyobb gond-
dal a szent tanításnak drága kincsét. Ragaszkodjunk
rendületlenül ahhoz a tisztasághoz és egyszerűséghez,
melyet a mi isteni Megváltónk ír nekünk elő az ő
Igéjében, s melynek ő maga adja példáját. Vessük el
mindazt, a mi a pogányoktól vagy az emberektől
ered. Legyünk teljesen meggyőződve, hogy Jézus
Krisztus hasonlíthatatlanul többet tud és bölcsőbb,
mint mi és hogy tökéletessége és kiválósága az igaz
vallásnak az, hogy Isten akarata szerint cselekedjünk
s nem a miénk szerint, szolgálván néki tiszta szívből,
nem pompával, nem az üres és hiábavaló szertartások
végtelenségével.

Ford. Szabadi Béla.

Kegyesség útja.

Kezdetben teremte Isten a mennyot és a földet.

Athanasius, a buzgó egyházi atya, aki egyuttal
híres csillagász is volt, egykor egy művészi földgöm-
böt készített. Igazi mesterművet, amelyen a föld, a
tengerek, hegyek, halmok, folyók, patakok, az ég s
annak csillagseregei a családásig hüen voltak kiábrá-
zolva. A mint ezt a remek csodamunkát dolgozó-szo-
bájába elhelyezte, egy ismerőse kereste fel, a ki
szintén tudós hírében állt, de hitetlen s a vallásos
dolgokból gunyt üző ember volt, a kinek legfőbb
törekvése az volt, hogy meggyőzze a hívő lelkeket
arról, hogy nincs Isten. A midőn ez belépett az Atha-
nazius szobájába, a csodálattól szinte megkövülten
állott meg s kiáltott föl: „Hogyan került ide ez a
műremek s ki készítette? „Csak lassan tudós uram!
— felelt Athanasius — valami nagy csoda történt
mert ezt itt, nem készítette senki s azt sem tudom,
hogy hogyan került ide; bizonynyal magától lett.
„Magától? . . .“ hitetlenkedett a tudós. S mikor
Athanasius tovább is erősködött, hogy bizony ez
magától állott elé, egész dühbe borulva kiáltotta oda
az egyházi atyának, hogy: „csak a bolond mondhatja
azt, hogy valami magától álljon elé!“ „Hát legyen
igazad“ — válaszolt az ingerült felkiáltásra az isten-
félő Athanasius. — „Kétségbe vonod, hogy ez ugyan
sikerült, de mégis gyalgó mű, a mi rongy-papírosból
fából s kevés réz-pléhből van, — magától állhatott
volna elé. Hát jó én is veled tartok, hogy valaki

kellett, hogy azt készítse, alakítsa, formálja. Jó! . . .
De, ha ez a kicsiség sem állhatott elé magától, s azt
mondod, hogy bolond a ki ilyet állít, hogyan lehet
az, hogy te az egész világról még is azt tanítod,
hogy ezt nem Isten teremtette, mert ez magától lett?“
Tudósunk meghatva állott Athanasius előtt; könyvelt
szemekkel bánta meg hitetlenségét s válasza a szent
írás ezen igéje volt: „Csak a bolond mondja az ő
szívében, hogy nincs Isten.“

Utmatatás a Biblia megértésére.

Egy amerikai püspök iratai között olvastam e
tanulságos történetet. Abban az időben esett meg e
dolog, a mikor még a rabszolgaság nem volt eltö-
rölve Amerikában. Egy kevésbé vallásos érzésű ül-
tetvényes oda menvén egyik legszorgalmasabb rab-
szolgájához, ezt a kérdést intézte hozzá: Sám! Igaz-e,
hogy a keresztyén vallásra áttértél s hogy predikátor
vagy az új hívek között?“ „Igen, kedves gazdám,
valóban keresztyénné lettem s a mint Isten nekem
megengedte, hirdetem az ő dicsőségét s tanítom a
Megváltó életét“, felelt a szolga. „Helyes! folytatá a
gazda, akkor te is kell tudd hogy mi az értelme e
bibliai szavaknak: „Isten az a ki megigazít“ mert
én sehogyszem tudom azokat felfogni. Felelt a szolga:
„Mond csak jó Uram, tudod e hogy hol vannak a
bibliában e szavak?“ „Pál apostol rómabeliekhez írott
levelében“ válaszolt a gazda. „Akkor nem is kell, hogy
megmagyarázzam“, folytatá a szolga, „csak hallgass
meg, mert nemsokára magad is megfogod érteni. Kezd
elől a szentírás olvasását Máthé evangelistánál. Ha
ezt elvégezted folytatd tovább Márk, Lukács és János
evangelistákat, azután olvasd át figyelmesen az Apos-
tolorok cselekedeteit és igyekezz szivedbe vésni mindazt
a mit a Megváltó tanít s a mire a tanítványok oktat-
nak. Csak ezután kezdj a Pál apostól levelei olvasá-
hoz s azok között a Rómaiakhoz írt levélhez, mert
csak rendre, fokozatos ismeretek utjain leszel képes
a nagy apostól igéjét is jól megérteni.“ Én is a sze-
gény rabszolga predikátorral tartok. Fontolja meg
mindenki e dolgot. Bizonyára lehetnek a Bibliában
olyan helyek a melyeknek megértése nehéz. De ha
előlről figyelmesen olvassuk azt, ha szüntelen Jézus
szavaira figyelünk, akkor még a legnehezebb helyek
megértése is önként fog jöni.

T. J.

Ugy élj, hogy a te ifjúságodat se aki meg ne
utálja.
I, Tim. 4, 13.

Nézd meg a tökéletest, és vedd eszedbe az iga-
zat: mert e féle embernek végezetre békessége lesz.
Zsolt. k. 371

Irina.

A tasnád-szántó' templomtorony felavatása alkalmára írta s az ünnepélyen urvacsoara osztás után elmondotta: G Diószeghy Mór érkávási lelkész.

*Jó atyánk, akinek áldó két kezed
Átöleli az egész világot,
Ki híven örökösöd életünk felett,
Megsegítesz, munkánkat megáldod.
Megszámlálod a hulló verejtéket
És áldás fakad minden csöpp után,
Te adsz erőt a munkálkodó kéznél,
Mert Te csak jó vagy; csak jó vagy csupán.*

*Ha künn meggyötör, porba sujt az élet
S szíveinken emberkéz üt sebet,
Vagy ha a bűn emésztő lángja éget
S nyugalmat lelkünk sehol nem lelhet,
A reánk borult sötét éjszakában
Mint fényes csillag lobban fel a hit
És fényénél meggyünk előre bátran,
Oh ez türni, remélni megtanít!*

*Ha elfáradunk a világ z'jában
Ez a csillag Te hozzád elvezet,
Ha jövünk Hozzád örömben vagy gyászban,
Ott van felettünk a Te két kezed.
S ha felcsendül ajkainkon az ének
S imánk szárnyán lelkünk Hozzád repül.
Óh, megtalál, bizton megtalál Téged'
Ott fenn, e gyarló világon felül!*

*E szent asztalnál, a Te hajlékodbán
A lelkünk most is Téged keresset,
Óh, bár éreznél szívünk jobban-jobban,
Hogy megleltük a Te kegyelmedet!
S a Te szent fiad, akit adtál értünk,
Hogy bűneinkért váltságul legyen,
Nálad most is bocsánatot nyert nekünk,
Ráemlékezvén itt e szent helyen*

*Atyánk! Házadból s Fiad asztalától
Ismét elvezet minket az élet,
Óh, jöjj velünk, hogy járjon utunk bárhol,
El ne felejtünk soha tégedet!
S Fiad által, kiből atyánkká lettél,
Óh, maradjál is Atyánk mindvégig,
S ha testünk leroskad a sírveremnél,
Lelkünk jusson el Hozzád az Égig!*

Amen!

Isten igéje.

A mi idvességünk alapja.

A mi idvességünk alapja: az Úr Jézus értünk való halála? Mit jelent ez?

Először is azt jelenti, hogy az Istennek értünk emberré kellett lennie, mert a nélkül idvességre nem juthattunk volna. Nagy tudósok kimutatták, hogy az ásványból csak úgy lehet növény, ha ennek gyökerei az ásványrészecskét megérintik s megelevenítik. A növénynek ki kell magát jelentenie, másképp az ásványrészecske meg nem elevenedik sohasem. A legtökéletesebb élet, az isteni élet pedig úgy áll felettünk, mint a növény az ásvány felett. Az ember sejtette, hogy az az isteni élet nem álom, de hiába, megragadni semmiképen sem tudta. Az emberek bálványképek előtt hódoltak s a legnagyobb bölcsék is a képzelődések hinárijában veszték el, a mikor az Istent keresték.

Ezért irtalomból és szeretetből az Isten kijelentette magát nekünk. Emberi testet öltött magára, hogy mi isteni életet nyerjünk általa. Mivel mi nem tudunk, sőt megvallva az igazat, nem is akartunk Ő hozzá menni, Ő jött mi hozzánk. Az Isten meghozta a legnagyobb áldozatot, mit csak képzelni lehet, emberré lett és pedig az Úr Jézusban, mert hogy az Úr Jézusnál nagyobb bölcsesség, szeretet és szentség senkiben sem tünt fel, azt minden számottevő ember elismeri. Ha tehát Isten valaha emberré lett, csak az Úr Jézusban lehetett azzá.

De éppen, mert az Úr Jézus a tökéletes szeretet és szentség, azért meg kellett halnia. Mert ha csak az isteni hatalom jelent volna meg benne, akkor széttiporhatta volna ellenségeit. Ha szentségéből csak egy kicsiny kis rész hiányzott volna, akkor valamelyik pártra állott volna, vagy a szegények vagy a gazdagok, vagy a tudatlanok, vagy a tudósok pártjára. De ő még saját tanítványait is megdorgálta bűneikért s ezért is tudott oly kevés tanítványt szerezni. S még ezek is elhagyták, mikor a vihar kitört. Meg kellett hát halnia, mert mindenféle bűnnel szembeszállt.

Ime tehát: Istennek emberré kellett lennie, de az emberré lett Istennek halált kellett szenvednie, hogy mi az isteni életet, üdvöt és boldogságot megismerhessük és megnyerhessük. A Krisztus tehát értünk halt meg s ha meg nem halt volna, kárhozat lenne részünk.

Hát mi ugyan, mit teszünk Ő érte?

Sz. A.

Egyháztársadalmi élet.

Értekezleti közgyűlés. A marosi egyházmegye egyházi Értekezlete, idej közgyűlését Mező-Bádon október hó 10-én tartja meg. A tárgysorozatot jövő számunkban fogjuk közölni.

A marosvásárhelyi nagytemplom renoválása Még a tavasz folyamán megrepedett a marosvásárhelyi nagy templom gothikus része. Az egyházközség már akkor sürgősen intézkedett a templom helyre állítása érde-

kében, de a javítás mikéntjének kérdése csak a műemlékek országos bizottságának véleménye után volt megoldható. A javítás, helyreállítás költsége több mint 16,000 koronába kerül, a mely összeget, az egyházközség nehéz anyagi viszonyaihoz képest adakozásból vél fedezni az egyházközség. Mi a magunk részéről is szerető gondnal lévén a templom ügye iránt, melegen ajánljuk az olvasók figyelmébe az egyidejűleg lapunk élén olvasható felhívást.

Istentisztelet Zernesten A mult vasárnap urvacsora osztással összekötött istentisztelet volt Zernesten, az állami iskola egyik tágas tantermében. Ez alkalomra kiszállott Brassóból Péchy Árpád lelkész. A hitsorsosok egészen megtöltötték az ezen alkalomra templommá átalakított helyiséget. Az istentisztelet alatt Recker János áll. iskolai igazgató vezette az éneket, harmonium kísérettel. Recker igazgató ur evangélikus vallásu ember és így bár nem hitsorsosunk, oly nagy buzgalommal fáradozik minden alkalommal istentiszteletünk énekügye érdekében, hogy itt e helyen is szükségesnek tartjuk, hogy mély valóságos érzésből fakadó nemes ügyszeretetért, a leghálásabb köszönetünknek kifejezést adjunk. — A gyülekezet buzgó éneke után lelkész végezte a szertartást, az Istén igéje után áhító hívek nagy lelki gyönyörűségére. Urvacsorával 60-an éltek. — Istentisztelet után lelkész gyűlést tartott a hivel, amidőn a perselypénz számba vétetvén, az 7 korona összeget tett ki. Majd Szöke Gábor buzgó egyházdognok előterjesztette, hogy eddig a hívek kegyes adakozásából 70 korona gyűlt be, amely összeg takarékpénztárba helyeztetett. Elnöklő lelkész indítványára elhatározta, hogy a télire a népkönyvtár ismét 10 korona értékű könyvvel fog szaporíttatni, amely összegből több példány koszoru füzet fog beszereztetni, a téli felolvaó estélyek céljára. Ezen kívül október 1-től kezdődőleg a „Vasárnap” négy példányban rendeltetik meg oly czéllal, hogy az egyes számok a hívek között kiosztassanak gondnok által, olvasás végett. Majd elnök előterjeszti, hogy Borbély János szabómester a. f. nagy buzgóságot fejtvén ki az adományok gyűjtése körül azért indítványozza, hogy neki fáradozásáért köszönet mondassék. — Elnök buzdítására kimondja ezután a gyűlés, hogy továbbra is buzgón folytatja a hívek között a gyűjtést, hogy mihamarább lehessen urasztali felszereléseket beszerezni és egy harangot, hogy annak hangja szólítsa azután ájtatosságra a hívőket. Végül még megállapított, hogy Adventben lesz a legközelebbi istentisztelet. Ezután Veszprémi Ida óvónő szívélyes házánál rövid ideig lelkészszel társalgott a vezetőség, majd lelkész utrakelt, atyafiságos bucsuvétel után. A hívek pedig mondogatták a távozó után, a közelebbi viszontlátásra!

H i r e k.

— **Közeledik az új évnegyed. Ez alkalomból ismételten kérjük lapunk barátait, hogy terjeszszék buzgón, odaadóan a Vasárnapot.**

— **Bibliai olvasó kalauz. Őszinteség.** A próbára tett őszinteség. Máté 19, 16—22. A kipróbált őszinteség Csel. 19, 14—20. Az őszinteség hiánya. Zsolt 78, 36—55. Az őszinteség hiányának eredménye gyász. Ézs. 29, 13—24. Az őszinteség hiányának káros következményei. Jer. 7, 8—15. Őszinteség a Krisztus által. II. Kor. 4, 1—6. Legyünk őszinték! 15. Zsolt.; Zak. 8, 16. — *Az egyházépítés munkája.* Egyetértés. I. Kor. 3, 1—11. Hívj meg másokat is. IV. Móz. 10, 28—36. Buzgó egyház. II. Móz. 32, 21—29. Az egyház bajai. Jel. 3, 14—22. A Krisztus szereti egyházát. Ef. 5, 22—33. Az igazi egyház. Zsid. 12, 2.—29. Egyházaink munkája, Zak. 4, 1—24.

— **Kik vesznek részt a hajduböszörményi irodalmi ünnepségeken?** Már többsör említők, hogy a M. Prot. Irod. Társaság X. vándorgyűlését e hó 29., 30. és okt. 1. napjain fogja Hajduböszörményben megtartani. Hogy erdélyi egyházkerületünkben kik fognak ezen résztvenni, még bizonyosan nem tudjuk ugyan, de a hírekből következtetve, bizonyára szép számmal, méltán egyházunk és hazarésztve egykori nagy fejedelme emlékeztetéhez. Maros-Vásárhelyről részvételüket a rendező-bizottsághoz bejelentették: Csiki Lajos ref. koll. igazgató, Deák Lajos ref. koll. gondnok, kir. tanácsos, tanfelügyelő és felesége, Lakatos Sámuel ref. koll. tanár és felesége, Jánosi Samu ref. polg. leányiskolai igazgató és felesége, dr. Bedő Sándor ügyvéd-Biró András lelkész, dr. Sárkány Miklós ügyvéd és Tóthfalusi József lelkész, lapunk felelős szerkesztője.

— **Az isteni és emberi kegyelem.** I. Eduard, Angolországnak 1307-ben meghalt királyáról mondják, hogy miközben haldokolva ágyában feküdt, udvaroncjai hízkelve vették körül, egyre hangoztatva, hogy milyen kegyelmes, irgalmas volt életében az ő uruk. „Hallgassatok el — szolt a végperceit élő király, — nem én, hanem Isten volt kegyelmes hozzám is s imádkoztatok, hogy most az ő irgalgalmaságából ne rekeszsen ki.”

— **Toronyavatás Tasnád-Szántón** Egyházkerületünk szilágysági részében Tasnád-Szántón megható szép egyházi ünnepély keretében folyt le az egyház ujonnan épült templom-tornyának felavatása. A közönség be se fért a gyönyörű kis templomba. Felavató imát Bartha Dezső esperes tartott egyházi beszédet Gáspár László szodorai lelkész. urvacsorát osztottak Bod László peéri és G. Diószeghy Mór érkávási lelkészek, bezáró imát a kilenczven év felé járó Kovács Ferencz helybeli agg lelkész mondott. Délben közbéd, estve fényesen sikerült bál zárta be az ünnepséget.

— **A székelyföld méhészetének fejlesztése.** Hogy a székely földműves nép a gazdasági mellékhaszonvételekből származható jövedelmét a kevés befektetést igénylő méhészettel is gyarapítsa, a földművelésiügyi miniszter Maros-Vásárhelyen, Gyergyó Ditrón és Székelykeresztúron minta méhészetet létesített. A Marosvásárhelyen létesített nagyobb arányú méhészetben a székely papok, tanítók és kisgazdák részére a gödöllői méhészeti gazdaság mintájára időleges tanfolyamok fognak tartatni, hol nemcsak a hasznos méhészkedés ismereteit tanulhatják meg, de a kaptárkészítést is. E méhészet gazdasági ügyeinek vezetését a miniszter a székelyföldi kirendeltségre bizta és a méhes kezelése s a tanfolyamok tartása, valamint a kirendeltség működési körében előforduló minden méhészeti ügy el látása végett egyik méhészeti vándortanítóját a kirendeltséghez Marosvásárhelyre helyezte át. Hogy azonban a székelyföldön a méhészeti szakismeretek a leg szélesebb körben terjedjenek el, Marosvásárhelyen kívül Gyergyóditróban és Székelykeresztúron is állított föl a miniszter szintén jól felszerelt mintaméhészetet, hol a tanfolyamokon kívül az utóbbi h. lyen a tanítóképzőintézet növendékei egész éven át gyakorlatilag is foglalkozhatnak a méhek körül. Három oly méhese van a székelyföldnek, melyben a székely nép a méhek kezelését alaposan elsajátíthatja, sőt a miniszter ezeken kívül a közeli jövőben még kettőnek, úgymint Sepsiszentgyörgyön a fiu és Kézdivásárhelyen a leányárvaháznál hasonló mintaméheseknek a fölállítását is tervezi.

— **Fajsértések a kisgazdáknak.** A kormány már eddig 1300 jorkhsirei sertést hozatott Angliából és szétosztatta a kisgazdáknak. Ujabbán ismét érkezett egy szállítmány 600 darabból, amelyet a székelyek közt fognak kiosztani. A jorkhsirei sertés csaknem háromszor olyan szapora, mint a nálunk eddig tenyésztett mangalicza zsirsertés és nem viszi el oly könnyen a sertésvész. Husát pedig igen keresik nemcsak Európában, hanem Amerikában is.

— **Nagygyűlés a székelyek érdekében.** A székely nép bajainak orvoslása céljából dr. Szacs vay Gyula országgyűlési képviselő Kézdivásárhelyre folyó évi december 12 ére népgyűlést hívott össze. A gyűlésen a székelység által lakott választóherületek országgyűlési képviselői teljes számban megjelennek. A kormányt valószínűleg Sebess Dénes dr. fogja képviselni a népgyűlésen, mely nagy lépéssel van hivatva előbbre vinni a székelyek ügyét.

— **A parancsolatról.** Wellingtonról, a híres waterlói hercegről mondják, hogy midőn egyik tisztjének közvetlen az ütközet előtt hadi parancsolatot adott. ki, az azt felelte rá, hogy a rendelet kivihetetlen. „Barátom. mondá Wellington, én nem az ön véleményét kérdeztem, hanem parancsolatot adtam, melyet teljesítenie kell.” Hányan vannak az emberek

között, a kik hallva az Idvezítő intéseit, tusakodnak azok felett, hogy azok így-úgy teljesíthetetlenek. Barátaim! az Úr Jézus nem a mi véleményünkre kíváncsi. Ő parancsolatot adott s nekünk azt teljesíteni kell!

— **Bmlékmű a szegedi árvíz halottai fölött.** Szegedről jelentik: A szomorú emlékű szegedi árvíz halottai a szőregyi országút mentén levő ujszegedi temetőben nyugsznak. Sirjuk fölött emlékművet állítottak, amelyet e hó 23-án avattak fel. A gulaalaku, igen szép emlékkövet Fischer János fia budapesti kőfaragó-czég készítette. Az emlékmű felirata a következő:

VÉSZBEN HALTAK EL,
SZEGED ÉL.
EMLÉKTEKET ŐSZI
ISTEN ÁLDÁSÁÉRT HAMVATOKRA
KÖNYÖRÖG.

Szeged, 1879. márczius 12.

Egyházi és világi irodalom.

E rovatban csak a hozzánk beküldött egyházi és világi irodalmi művek ismertetésével fogunk foglalkozni.

A Föld. Ez lesz a czime a Műveltség Könyvtára negyedik kötetének, mely most van sajtó alatt. A vállalatnak ezt az érdekes kötetét geológiai és földrajzi tudományunk jelesei: Cholnoky Jenő, Papp Károly. Treitz Péter és Litke Aurél írják. A kötet felöleli a Föld anyagát, a Föld történetét, a termő talajt, a Föld fel fedezését, továbbá Föld hegy- és vízrendszerét. A Műveltség Könyvtára, ez a mi új nagy enciklopediánk amint látjuk, eredeti tervezetéhez híven halad előre, Jövő évre befejeződik az első sorozat és ugyanakkor rögtön megindul a vállalat második sorozata, szintén hat kötetben. Közönségünk szintén nagy elismerést tanúsít a Műveltség Könyvtára iránt, mely lassankint bejut minden magyar család könyvtárába. Eddig, mint értesülünk, a kiadótársulat már az első évben több, mint 30.000 kötetet adott el, ami közönségünk könyvvásárlási hajlamát és műveltség iránti vágyakozását egyaránt mutatja.

Hírek az országból

— **Rákóczy hamvai itthon.** Kassa város feliratot intézett a kormányhoz, hogy Rákóczy hamvait csak a jövő év májusában szállítsa Kassára, mivel csak akkor tud elkészülni arra, hogy illő pompával és ünnepek közepette helyezze a nagy fejedelmet a magyar földbe. A kormány a kérésnek nem adott helyet és értesítette Kassa városát, hogy Rákóczy hamvait ez év október havában hazaszállíttatja.

— **A belügyminiszter Kassán.** Andrassy Gyula gróf belügyminiszter szeptember hó 18-án érkezik Kassára beszámoló beszédének megtartására. A város nagyban készülődik a miniszter diszes fogadtatására. Puky alispán vezetése alatt egy küldöttség megy a belügyminiszter elé, a vármegye határára. A vasuti állomáson Rakovszky Endre főispán üdvözli Andrássyt. A beszámolót délután 5 órakor tartja a miniszter a Schalkházban. Este Andrassy tiszteletére bankett lesz.

— **A választói jogról.** Andrassy Gyula gróf belügyminiszter a választói jog reformjáról ma érdekes nyilatkozatot tett. Nyilvánvaló dolog mondja Andrassy, hogy a belügyminiszteriumban már 3 hónapja dolgoznak a választói jog reform javaslatán. A Wekerlekormány kabinetalakítása alkalmából elvállalta annak keresztülvitelét és ennél fogva az általános választói jog törvénybeiktatását hazafias kötelességének tartja.

— **Az erdélyi birtokviszony rendezése.** Polónyi Géza igazságügyminiszter a sepsiszentgyörgyi kir. járásbíróshoz kelt leiratában Bodola, Bükszád, Felsőboly, Kálnok, Köröspatak, Márkos, Mikóujfalu Szentiványlavborfalva és Zalán községek egész területére nézve a tényleges birtokosok tulajdonjogának bejegyzése és a telekkönyvi bejegyzések helyesbitése iránt az eljárást elrendelte.

— **Uj egyetemi tanárok.** A király a vallás és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére dr. Zolnay Gyulát, dr. Dézsi Lajos, dr. Kolozsváry Bálintot a kolozsvári egyetem rendes tanaraivá nevezte ki.

— **Tisztelgés a miniszteriumban.** E héten az ország református tanáregyesület küldöttsége tisztelgett Dóczy Imre tanáregyesületi elnök vezetése alatt Molnár Viktor közoktatási államtitkárnál. A küldöttség ama módokról akart tájékozódni, mely szerint a 300.000 korona rendkívüli segély, mely az 1906. évi állami költségvetésben felvétellett az egyes igény jogosult nem állami középiskolák tanárai között szét fog osztatni. Az államtitkár megnyugtató felvilágosítása után a küldöttség üdvözölte Tóth János újonnan kinevezett államtitkárt is, hogy őt a református iskolai ügyek támogatására felkérje.

— **Kossuth szobor leleplezés.** Karczag városa e hó 19-én, szerdán leplezi le Kossuth Lajos ércszobrát. Az ünnepélyre a város meghívta az országgyűlési függetlenségi és 48-as pártot is, a mely számos taggal fogja képviselhetni magát és a szoborra a párt nevében koszorút helyez.

— **Az aradi vértanuk ünnepe.** Az aradi vértanuk emlékezetét az idén nagyobb fényvel fogják megünnepelni mint az előző esztendőben. Az emlékünnepen Justh Gyula vezetésével részt vesz a képviselőház küldöttsége is. Az ünnepély rendező bizottsága meghívta az emlékünnepre az országgyűlési függetlenségi és 48-as pártot is, a párt tagjai közül

már többen jelentkeztek, kik az ünnepélyen részt venni kívánnak.

— **Románok ellenünk.** Nagy feltűnést keltett a magyarországi román Dalos-Egyesületek bukaresti szereplése. Különösen a belényesi Dalos-Egyesület magatartása, melyet Busica gimnáziumi tanár vezetett. Apponyi Albert gróf közoktatásügyi miniszter táviratilag kért felvilágosítást Natafalusy Kornél tankerületi főigazgatótól a belényesi gimnáziumi tanárok bukaresti szereplése ügyében. A belényesi gimnáziumi igazgató jelentése szerint a gimnázium tanárai szabadságot kértek tőle azzal a megokolással, hogy tanulmányutra mennek, de nem mondták meg, hogy Bukarestre utaznak. A vizsgálatot ebben az ügyben megfogják indítani.

Kossuth Ferencz hazaérkezése. Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter csütörtökön délután egy óra tíz perczkor, a nyugati pályaudvaron, Budapestre érkezett. Az állomáson a miniszter fogadására megjelentek Sztéryni József államtitkár, Ludvigh Gyula magyar államvasuti elnökigazgató és több előkelő miniszteri és államvasuti tisztviselő. Kossuth Ferenczet, a midőn a kocsijából kiszállott, az egybegyűlt közönség zajosan megéljenezte. A miniszter a pályaudvarról egyenesen lakására hajtatott. Kossuth Ferenczet az uton több helyen lelkesen üdvözölték. Temesváron nagy küldöttség fogadta az állomáson, Steiner Ferencz országos képviselő vezetésével. Zombolyán szintén hatalmas küldöttség várta, melynek élén a kerület képviselője, Hódy Gyula üdvözölte.

— **Kossuth a székelyekért.** A legutóbb megtartott minisztertanácson szóba került az a hír is, amely szerint a kereskedelemügyi miniszterium nem támogatná többé az ipari kiképzésben részesülő székely ifjakat. Kiderült, hogy a hír teljesen légből kapott, sőt Kossuth nemcsak hogy nem vett fel a költségvetésbe kisebb összeget az eddiginél, hanem még azt is elrendelte, hogy a székely ifjak ezentúl az Erdély területén létező állami ipari intézményeknél és az erdélyi nevesebb mestereknél képeztesse ki. A támogatásképpen adott összeget azonban daczára az aránylag olcsóbb erdélyi körülményeknek, ugyanolyan mértékben fogja adományozni, mint eddig.

— **A Washington-szobor leleplezése.** Vasárnap délután leplezik le a Washington szobrot, a melyen az Egyesült Államok hivatalosan nem képviselteti magát. Chester amerikai konzul, erre vonatkozólag ma a következő kijelentést tette: Kormányom értesített, hogy az Egyesült Államok, tekintettel arra, hogy a szobrot magán emberek létesítik, magát képviseltetni nem kívánja. Ennek azonban semminemű politikai éle vagy tendenciájáé nincs. Én magam azonban mint magán ember részt veszek a leleplezési ünnepélyen.

Volt egyszer . . .

Itta: Ewald Károly.

I.

Volt egyszer a Dániától északra fekvő országban egy király, aki éjjel nem tudott aludni. Ősei a népet harczban vitézül, békében bölcsen vezérelték. Neki azonban úgy tetszett, mintha már elég érett volna arra, hogy maga kormányozza magát, pedig miniszterei váltig az ellenkezőt mondogatták. És minthogy jó ember volt, aki szerette népét, éjjel-nappal bántotta őt az a gondolat, hátha jogtalanul ül trónján.

Ekkor történt, hogy meghalt a királyné. Este a király szomoruan kiment a kastélyból a nagy városba, ahol az emberek tolongtak és egymást taszították. Elment a külvárosba, ahol a szegények laktak s őt senki fel nem ismerte. Csodálkozással látta, mily csend uralkodik itt, mily komorak és szomorúak az emberek. Egy embernek a vállára tette a kezét és kérdezte:

- Kit gyászolsz, barátom?
- A királynét.
- Hát ismerted? Tett veled valami jót?
- Nem. Sohse láttam őt.
- Akkor hát mért gyászolod?
- Mégis csak a királyné volt.

A király tovább ment, másoktól is kérdezett s ugyanazt a feleletet kapta mindig.

Mikor visszajött a kastélyba, magához hívatta minisztereit s sokáig komolyan figyelté őket. Majd felemelte kezét és így szólt:

— Megtanultam ma, hogy a király és háza még él a nép lelkében. Aki közületek ezentul gonosz tanácsot mer nekem adni vagy a nép kívánságait előttem eltitkolja, vagy a nép rovására a maga előnyét keresi, pórul jár.

II.

Volt egyszer a Dániától nyugatra fekvő országban egy király, akinek felesége meghalt. S miután becsülettel viselte a koronát, mindenki őszintén gyászolta s a harangok az egész országban bugtak.

De senki sem gyászolt annyira, mint a király. Megunva udvaroncainak beszédjét, köpenybe burkolódzott s ismeretlenül elindult székvárosa utcáiban.

Mikor egy szűk utcába ért, melyben még so hasem volt, megállt egy kis leány előtt, aki a lépcsőn ült és sirt.

- Miért sírsz, gyermekem? kérdezte a király.
- Sírok, mert meghalt a királyné.

Ez nagyon meghatotta a királyt. De a kis lány könnyes szemmel nézett rá.

— Éhes vagyok, mondta, s anyámnak nincs pénze ebédre. A színház lépcsőit mossa s a színház zárva van, mert meghalt a királyné.

A király nagy haragra lobbant. Visszament a kastélyba, elhívatta minisztereit és így szólt:

— Nem volt az elhunyt királyné a szegények barátja? Nem ápolta a betegeket? Nem adott az éhezőknek kenyeret?

A miniszterek mélyen meghajoltak s azt felelték, hogy soha jótékonyabb uralkodónő a trónon nem ült.

— Nos, kérdé a király, miért nem cselekedtek az ő szellemében?

S elbeszélte, hogy a kis lány éhségében sirt. Ekkor előre lépett a legidősebb miniszter s így szólt:

— Király, így kívánja a törvény, hogy ilyenformán mindenki tudja meg, hogy egy földi hatalmas elköltözött.

A király erre odanyújtotta neki a kincstár kulcsát és szigoruan így szólt:

— Ugy emlékszem, hallottam egyszer, hogy a halálban mind egyformák vagyunk. Ha azonban azonkívül kell még különbségnek lenni, akkor ez abban álljon, hogy addig senki se éhezzen, míg a jószágos királyné holtteste a kastélyban van.

III.

Volt egyszer a Dániától délre fekvő országban egy királynő, aki sokáig élt s mindenki szerette és becsülte.

Mikor szemeit lehunyta, a miniszterek összegyűltek a királynál, hogy ez országos gyászról tanácskozzanak. Egyikük azt ajánlotta, hogy valamennyi harang napkeltétől napnyugtáig szóljon. A másik azt tanácsolta, hogy az év végéig mindenki fekete ruhát hordjon. Egy harmadik helyeselte e terveket s megtoldotta azzal, hogy azok a házak, ahol a bohócok a népet játékukkal szórakoztatják, három hónapig zárva legyenek s minden multság meg legyen tiltva.

Némán és szomoruan ült köztük a király. Mikor befejezték beszédüket, a negyedikhez fordult.

— Hát te mit javasolsz?

Ez, akinek az istenfélelemről gondoskodni volt tisztje, valamint arról, hogy az érzelmek meg ne hamisíttassanak, a képmutatás el ne terjedjen, mélyen leborult elé így szólt:

— Király, ha tanácsomat követni akarsz, ne tedd azt, amit ezek javasoltak. Ha a harangok egész nap zúgnak, mihamar senki se hallja majd őket. Ha a bohócok házai zárva lesznek, ezek kénytelenek lesznek kivándorolni s ott nagyobb bosszúságot okoznak majd, mint itt. Ha mindenki gyászt köteles hordani, akkor a hiuk és gazdagok büszkélkedni fognak új pompájukkal, a szegények meg szégyelni fogják rongyaikat. Gyászoljon mindenki fájdalma és tehetősége szerint, amint neki leghelyesebbnek látszik. S a harangok hadd zúgjanak csak alkonyatkor egy órácskát, mikor a napi munka be van fejezve s az emberek áhitattal hallgatják kongásukat.

— Igazad van, — mondá a király. — Ugy legyen.

IV.

Volt egyszer a Dániától keletre fekvő országban egy királyné, aki halálán volt.

— Fehérpárnás ágya mellett állt a király, aki nagyon szerette, a távolról odaözönlött rokonok s az udvari urak és hölgyek. A kastély folyosóin lábujhegyen szomorúan lépkedtek a szolgák.

Amint a beteg királyné így fekszik s élete szemmeláthatólag szűnt, még egyszer felvetette szemét s oly halkán, hogy csak a mellette álló király hallhalta, így szólt:

— Szomjazom, adj vizet.

A király hozott neki s mikor kiitta, párnáiba hanyatlott s meghalt.

Az udvaroncok pedig odatódultak s kérdezték, mi volt a királyné utolsó szava. Egymás közt suttogtak s a hír kihatóit a folyosókra, a légcsőre, a városba, az országba.

— A hazáért imádkozott, — mondta az egyik.

— A szegényekre hagyta vagyonát — mondta a másik.

— Kérte, hogy oldják meg a rabok bilincseit, — hangoztatta a harmadik.

Mikor a király ezt hallotta, így szólt:

— Mindnyájan tudjuk, hogy a boldogult királyné utolsó órájáig szerette országát. De hamis virág ne ékesitse sirját. Hadd tudja a nép, hogy utolsó szava emberi, beteg, szegény, kérés volt. Vizet kért, mely tikkadó nyelvét felfrissítse.

A Dr. Schmidt G. főtörzsorvos és physikus által feltalált hies

FÜL-OLAJ

megszüntet gyorsan és alaposan időközi **süketiséget, fülfolyást, zúgást és nehézhallást** meg idűl esetekben is. Ára üvegenként használati utasítással 2 frt. Kapható **Debreczenben, Kossuth-utca 8. szám** az „Arany Egyszarvú“-hoz című gyógyszerárban.

Agrár takarékpénztár r. t. Maros-Vásárhelyt.

Teljesen befizetett részvénytőke egy millió kor. **Fióktintézetek és kirendeltségek:** Csikszereda, Gyergyó-szentmiklós, Marosludas, Marosujvár, Nyárádszereda, Parajd, Sz.-Udvarhely és Székely-Keresztur.

Van szerencsénk értesíteni, hogy Széchényi téri intézeti házunk földszinti sarokhelyiségében külön

Bank és Pénzváltó-üzletet

létesítettünk, melynek üzletköre a következő:

1. **Értékpapírok, idegenpénzek** és érmek vétele és eladása.

2. **Tőzsdei megbízások** teljesítése.

3. **Sorsjegyek eladása letétjegyre** csekély foglaló lefizetése ellenében, a fennmaradó vételárt az intézet mérsékelt kamat mellett kölcsön adja, — akáik pedig egyenlő havi **részletfizetésre** is. — Az első részlet lefizetése után a sorsjegyekre eső nyeresemény már a bevételt illeti.

4. **Sorsjegy igérvények** kibocsátása minden huzásra.

5. **Árfolyam veszteség elleni biztosítás.**

6. **Kisorsolt sorsjegyek** és egyéb sorsolt értékpapírok beváltása.

7. **Előlegek nyújtása értékpapírokra** a legmérsékeltebb kamat mellett.

8. **Osztálysorsjegyek elárusítása.**

9. **Takarékbetétek átvétele** könyvecskékre, folyó és cheque számlára.

10. **Szelvények beváltása** és új szelvények beszerzése.

11. **Utalványok és hitellevelek kiállítása** bel és külföldi piacokra.

12. **Letétek. Elfogadunk értékpapírokat, okmányokat** kezelésre vagy lepecsételt csomagban megőrzésre mérsékelt díj mellett.

13. **Magánpénztárak (Safe deposit) Értékpapírok, okmányok, ékszerek, végrendeletek stb. tűz- és betörésmentes megőrzésére szolgáló rekeszek olcsó díj mellett bérbeadása.**

14. **Költségmentes megvizsgálása** sorsjegyek és mindennemű sorsolás alá eső értékpapírok huzásának.

15. **Kivándorlóktól érkező pénzek, utalványok és chequek** legolcsóbb beváltási helye.

Foglalkozunk egyáltalán mindazzal, a mi a bank és pénzváltó üzlet körébe vág és szívesen szolgálunk felvilágosítással és utbaigazításokkal.

A pénzváltó üzlet hivatalos órái

délelőtt 8—1 óráig

délután 3—6 óráig.

Agrár Takarékpénztár Részvény ársaság
Maros Vásárhelyt.

FERENCZ JÓZSEF KESERÜVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMEZŐ IZŰ TERMÉSZETES
HASAJTÓSZER.

„VASÁRNPAP.“

EGYHÁZTÁRSADALMI KÉPES HETILAP.

== AZ ERDÉLYI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET EGYHÁZI ÉRTEKEZLETÉNEK KIADÁSA. ==

Szerkesztik: Tóthfalusi József ref. lelkész és Paál Gusztáv ref. koll. tanár, Maros-Vásárhelyt.

Mi a „Vasárnap“ célja?

A „Vasárnap“ célja az, hogy legyen a mi olvasni tudó és olvasni szerető magyar és első sorban erdélyi református magyar véreinknek komoly irányu, egészséges szellemi táplálékot adó, a világ dolgairól helyesen tájékoztató olvasmánya, a melyből tápot merítsen hitének, vallásos szükségletének; megismertesse teendőivel, hogy azok teljesítése által igaz keresztyén magyar ember lehessen.

Hogyan fizessünk elő a „Vasárnapra“?

A „Vasárnap“ előfizetési díja egész évre 4 korona, félévre 2 kor., negyedévre 1 korona. Előfizetünk úgy, hogy a megfelelő előfizetési díjat postán utalványozva a „Vasárnap“ kiadóhivatala címére Maros-Vásárhelyt, Szentgyörgy-utca 9. sz. címre elküldjük. A megrendelést célszerűen eszközölheti mindenki a maga illetékes lelkésze útján is, a ki szívesen fogja az előfizetési díjat hozzánk elküldeni.

Ne hanyagoljuk el a megrendelést, hogy a lap küldésében fennakadás ne álljon elé.

A „Vasárnap“ jutányos áron hirdetések is elfogad.

Ha a szép Maros-Vásárhelyen ügyes bajos dolga, akad ne mulassza el megtekinteni

az ev. ref. Kollegiumi könyvkereskedést

hol az irodalom legújabb termékei állandóan raktáron vannak, ép úgy szakmunkák mindenféle nyelven, imakönyvek egyszerű és pompás diszkötésben, ifjusági könyvek, folyóiratok stb. Bárhol és bárki által hirdetett mű legrövidebb idő alatt — portómentesen — megrendelhető.

Papíráru raktáram a legnagyobb, hol olcsó pénzen jó árut kap a t. vevő, mert 100 levélpapír és 100 boríték csinos dobozban csak 60 kr., amelynek eddig 1 frt. 60 kr. volt az ára. — 500 lincm fehér irodai papír 2 frt 20 kr. 500 iv fogalmazó papír 1 frt 40 kr. Pecsétviasz, tinta, itatóspapír, írónok és számtalan e szakmába vágó, de itt fel nem sorolható czikk a legolcsóbban beszerezhető.

Nagy gondot fordítok tanszerekre és tankönyvekre, népkönyvtárakra, havi részletfizetésre. Jó és olcsó! ez a jelszó. — Postai megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Az ev. ref. kollegiumi könyvkereskedés

MÁRVÁNYI ARTHUR Maros-Vásárhely, Főtér Bál-ház.

ADI ÁRPÁD

⇒ KÖNYVNYOMDÁJA ÉS KÖNYVKÖTÉSETE ⇒

MAROS-VÁSÁRHELY SZÉCHENYI-TÉR.

Ajánlja két nagy gyorssajtóval,
két amerikai gyorssajtóval, lyukasztó
és több segédgéppel, valamint a leg-
modernebb új betűkkel jól felszerelt

könyvnyomdáját

minden e szakba vágó munkák gyors
és izléses elkészítésére, feltűnő olcsó
árak mellett.

Vidéki megrendelések azonnal esz-
közöltetnek.